

NAPREJ!

Vse za napredek slovenskega ljudstva!

Časopis «NAPREJ!» izhaja dvakrat mesečno, in sicer 4. in 18. — Uredništvo, administracija in ekspedicija je v Ljubljani, Šelenburgova ul. 6/II. — Vse denarne pošiljke je pošiljati na naslov: «Delavska tiskovna družba v Ljubljani, r. z. z. o. z.» — Vse dopise in spise na uredništvo. — Naročnina za celo leto: K 2'50, za 1/2 leta K 1'25, v Nemčijo K 3'—, v Ameriko K 4'60. — Posamezne številke 8 vin.

Kaj je delal državni zbor?

Devetnajsto zasedanje državnega zbora na sploh je bilo drugo zasedanje, odkar sede v njem poslanci, izvoljeni po splošni, enaki, direktni in tajni volilni pravici. Dvoje zasedanj ima za seboj ljudski parlament; oba pa sta bila zaključena, ne da bi skončala nagromadeno zakonodajsko delo, pred skončatvijo svojega zakonodajnega obdobja. 5. februarja se je skončalo prvo (oziroma 18.) zasedanje vsled obstrukcije „narodnih čeških radikalcev“, drugo pa vsled brezobraznega obstrukcijskega počenjanja dr. Šušteršiča in njegovih vernih.

Drugo (oziroma 19.) zasedanje se je začelo 10. marca in vršilo se je v njem 42 sej. V prvi seji je bil izvoljen na mesto predsednika zbornice poslanec Pattai, krščanski socialc. V drugi seji, dne 11. marca, se je soglasno sprejel nujni predlog dr. Šušteršiča in tovarišev proti oderuški ogrski banki v Bosni. V seji z dne 16. marca so odobrili trgovsko-politični pooblastilni zakon, v kateri se pa ni sprejela trgovska pogodba s Srbijo. Kontingent rekrutov se je odglasoval 19. marca. 23. in 24. marca je obravnaval državni zbor izdajo blagajničnih listin, takozvanih „Satzscheine“ na predlog poslanca Kramařa, seveda brez uspeha. Vladini mameluki so tudi to pot storili svojo dolžnost. Dne 26. marca so se socialnido-mokratični poslanci v parlamentu izjavili soglasno za mir, na kar se je tudi ves parlament pridružil manifestaciji za mir in

proti vojski. — Predlog o delavniku v trgovini se je odobril 4. maja. 5. maja se je začela obravnavati o finančnih predlogih ministra Bilinskega. Debata je bila pa prerušena s tem, ker so socialni demokratje vložili dva nujna predloga: 1. da se takoj odpusti iz vojaške službe v Bosni vse rezerviste in 2. da se izplačajo podpore družinam onih, ki so bili poklicani pod orožje. Poslanec Massaryk je v tem času vložil tudi nujni predlog glede škandaloznega procesa v Zagrebu, kjer se hoče obsoditi 53 Srbov na smrt zato, ker so — Srbi. V tem pa se je začel v aneksijskem odseku hud boj proti vladi, ki je proti soglasnemu sklepu državnega zbora z dne 11. marca dovolila koncesijo za oderuško agrarno banko v Bosni nekemu madžarskemu bančnemu konsorciju. Ta boj se je preselil iz odseka v plenum državnega zbora. Vlada je pri glasovanju dne 4. junija zadobila hud poraz. Edino ministrski glasovi so jo rešili smrti. Nato se je zopet obravnavalo o načrtih finančnega ministra Bilinskega ki so se 15. junija odkazali posebnemu odboru, ki jih bo seveda slavnostno pokopal v globoki grob pozabljenosti. Debata o državnem proračunu se je začela 16. junija in končala 26. junija; seveda so vladne stranke odobrile proračun. Nato se je začela dr. Šušteršičeva obstrukcija. 6. julija so še izvolili delegatje, nekoliko so debatirali še o predlogu poslanca Metelka zaradi manjšinskih šol na Češkem. 10. julija pa je vlada zasedanje zaključila. Nerešeni so ostali še sledeči predmetje: pooblastilni zakon, zakon radi sani-

ranja petrolejske industrije, zakon o trgovskih pomočnikih, socialno zavarovanje, nezgodno zavarovanje pomožnih delavcev na stavbah, zakon o avtorskem pravu z Rumunijo, svetovna poštna pogodba, priznanje islama za državno vero.

Velik kos dela je imel parlament še pred seboj — ali obstrukcija ni dopustila dela. Dr. Šušteršič se je počutil razžaljenega in s pomočjo čeških agrarcev se je začel boj, ne proti vladi, marveč proti parlamentu! Vlada je kratkoma poslala parlament domov in vzela v roko § 14, s katerim vlada, kakor se jej zdi! Smejijo se pa borzni spekulanti in veletržci z žitom in mesom — z zobmi pa škriplje ubogo ljudstvo, ki ga tlačí lakota k lomu...

Kdaj bo drugače, kdaj?

Vsak delavec bodi naročnik našega časopisa! Čim več nas bo, tem boljši bo časopis, tako po obsegu, kakor po vsebini. Na delo zato za naš „Naprej!“.

Star, pa še zmiraj poučen dogodek!

Interpelacija poslancev sodr. Johanisa, Jaroša in tovarišev.

Nek moč — ali je bil Turek, Grk in Perzijanec, tega ne vem, vem pa, da je bil pristaš stranke redu, resnicoljuben in važen v govorjenju in ravnanju — mi je pripovedoval:

«Razsodba, da se je tistega anarhista, tistega nesramneža, obsodilo na smrt, je bila seve povsem pravična. Potreba je, da se varuje red in ljudska družba. Kaj naj se trpi, da bi se o vsem dvomilo, o vsem nasprotno trdilo, o vsem kritiziralo? No, saj so vendar zakoni zato tukaj, da se jih spoštuje in po njih ravna. Večne resnice so, ki se jih more uveljavljati, pa četudi s pomočjo vešal.

«Hm, ta novodobar je pridigal tako-le modrost: ljubezen med seboj in napredek; to so prazne besede, ki jim ne zaupam. Za našo staro in vse častivredno yero je imel le posmeh. Spadal je med tiste, ki mu ni bilo nič svetega; imel ni spoštovanja do ničesar in nikogar. Hodil je okrog v družbi kmetov, ribičev, delavcev, ki jim tudi ni nič svetega, in govoril jim je o stvarih, ki so zelo sumljive. Večerjal je skupaj z njimi, s tako bando — z ljudmi pa, ki so izobraženi, modri, ki imajo stalne dohodke, denar, zemljišča, da, s takimi ljudmi

on ni občeval, teh se je izogibal. Ubogo ljudstvo je zapeljeval. Zdravil je — proti zakonom — bolne in ranjene. Pa še več! Ta goljuf je celo z neko čudno močjo mrtve iz grobov klical in ljudstvo motil z napačnim imenom in napačnim delovanjem. Pravil je, da je tisti, ki ni bil. Hodil je okrog in pravil: Pojdite za menoj — enkrat v mesto, enkrat na polje»...

«Povejte mi, ali ni to puntanje, ali ni to ščuvanje na državljansko vojsko, na sovraštvo med občani?»

«In videti je bilo, kako so k njemu prihajali vsemogoči ljudje, ki žive v večni zmoti, ljudje, ki spe v jarkih ali v jamah, eden hrom, drugi gluhi, tretji obvezan na glavi, četrti poln mehurjev po telesu. Pošten človek se je z grozo umaknil v hišo, ko je ta čarovnik šel s svojim spremstvom po cesti.

«Enega dne, bila je neka slavnost, — ne vem že, kaj je pravzaprav bilo — vzel je ta človek bic in s krikom ter na najsurovejši način je začel izganjati kramarje iz veže tempeljna, dasi so imeli vse pravice prodajati vernikom v tej veži! Duhovni so jim dali te pravice, ker so dobivali od skupička del čistega dohodka.

«Da, tudi za neko dvomljivo žensčino se je potikal; hodil je in pridigal, zavrgoval je družinsko življenje, vero, red, bil je proti morali in proti lastnini. In ljudstvo je šlo za njim, polje pa puščalo neobdelano. Nevaren človek to!

«Napadal je bogštine, povznaval ravne. Trdil je, da so vsi ljudje enaki in da so bratje, da to ne gre, da bi bili oni veliki gospodje, drugi pa nizki hlapci, da plodovi zemlje pripadajo vsem. Kar pa se tiče duhovnov, no, na te pa je imel posebno naperjeno! Te pa je strastno napadal! Proklinjal jih je! in to kar javno, na cesti!

«Vse to spričo bosih in umazanih klatežev. Čas je že bil, da se je skončalo. Zakoni so bili za ta slučaj jasni!

«Na križ so ga pribili! —»

— Te besede so me pretresle, izgovorjene so bile s sladkim, svetohlinsko zvenečim glasom. Vprašal sem ga:

«Kdo pa ste?»

Odgovoril je:

«Ime mi je Elegab, cerkveni pisar po poklicu.» Vprašal sem dalje:

«O kom pa ste mi pripovedovali poprej vse te strašne reči?»

In odgovoril je:

«No, o tistem potepuhu, ki so mu rekli, da je Jezus Kristus» . . . Viktor Hugo.

Iz Delavske tiskovne družbe v Ljubljani.

Naznanjamo, da je izvrševalni odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke sklenil letos izdati koledar za l. 1910 v lastni režiji, oziroma v režiji «Rdečega Praporja»; to je sporočil namreč Delavski tiskovni družbi v pismu z dne 17. julija 1909 — «iz materialnih razlogov, posebnok ker član izvrševalnega odbora, Mlinar, ni mogel najti nobenega primerne ključa, ki bi omogočil popolno centralizacijo tiska».

Prosimo zato, da se naročila na koledar za l. 1910 pošiljajo «Rdečemu Praporju» in ne na Delavsko tiskovno družbo v Ljubljani.

Glede vprašanj: kdaj se izvrše tozadevni sklepi zadnjega strankarskega zbora, navajamo, da je izvrševalni odbor stranke te dni že sporočil podpisanemu, «da bo pooblastil konzorcij, ki se bo osnoval za list «Rdeči Prapor», da eventualno poišče formulo, ki bi ustrezala potrebam in odgovarjala sklepom strankinega zbora z dne 2. februarja 1909.

V Ljubljani, 28. julija 1909

Anton Kristan,

predsednik upr. odbora Delavske tiskovne družbe v Ljubljani r. z. z o. z.

Z M E S.

„Naši Zapiski“. Izšla je že dvojna številka „Naših Zapiskov“, namreč 7. in 8. Skupaj stane ta zvezek 80 vin. Vsebinska je zelo čedna in bo na sploh ugajala. „Naše Zapiske“ čitateljem toplo priporočamo. Naročajo se: „Naši Zapiski“, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6/II.

„Delavska tiskovna družba v Ljubljani“ priporoča našim čitateljem brošure, ki so izšle v njeni zalogi. Kolporterji naj se v vseh svojih knjižnih zadevah obračajo le nanjo.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolice se lepo razvija. Vendar bi že sedaj bilo lahko vse drugače, če bi se delavstvo Ljubljane in okolice bolj zanimalo za svojo gospodarsko organizacijo. Promet se sicer veča vsak dan. Če pa pomislimo, da tvorijo občine Vič z Glincami

in Rožno dolino, Vodmat z Zeleno jamo in Mostami ter Spodnja Šiška večino prebivalstva z golj delavstva, potem je jasno, da bi moral biti promet veliko večji nego je. Delavci Ljubljane in okolice! Na delo!

N. D. O. v Pragi. Češki listi poročajo, da imajo češki „narodni delavci“ v Pragi s tem, da so kupili hotel „pri zlati gosi“, že dva milijona kron dolga . . . No, lepa je res ta neodvisnost od kapitala . . .

Morilec komunistov v Parizu, bivši minister Gallifet, je te dni umrl. Zadela ga je kap. Pozno sicer, pa tudi on ni ušel smrti, katero je toliko delavcem povzročil.

Tudi na Turškem se gibljejo delavci. Listi poročajo, da so v Solunu delavci imeli veliki shod — udeležba se ceni na 6000 oseb — ki so burno protestirali proti turškemu notranjemu ministru Ferid-paši, ker se je izjavil v parlamentu proti koalicijski pravici delavstva.

Lepa reč! Zdravnik dr. Jeništa dokazuje v „Pražki ljudski reviji“, da umre v Avstriji med sto otroki 40 tistih, ki so revnih staršev, 20 pa tistih, ki so bogatih staršev. Torej 100% umre povprečno več otrok od revnih kot od bogatih. Pa naj ne rečejo, da se še smrt ne kupi!

Volitve v delegacije. Letos bomo imeli v delegacijah pet socialnih demokratov, in sicer sodr. Nemca, dr. Rennerjn, Val. Pittonija, Seitza in Tomaška. — Slovence bodo zastopali dr. Šusteršič dr. Ploj in dr. Laginja.

Na Goriškem bodo kmalu nove volitve v deželni zbor, ki ga je te dni vlada razpustila. Naša stranka pojde samostojno v boj. Konferenca, ki se je vršila 11. julija v Gorici, je že storila tozadevne sklepe. Sodrugi na Goriškem, le čvrsto na delo!

V Ljubljani imamo „govorniške dvoboje“. Klerikalci gredo nad liberalce. Dr. Lampé in Hribar sta si v lasih. Hribar je sicer postaven mož, Lampé pa bolj slabe postave — vendar je Hribar zmerom „od spod“. Smejati se pa je obema, kajti vse to se je vedelo že poprej, tudi pred znanimi septembrskimi dogodki, ali takrat so bili na obeh straneh tiho in pa — prijatelji . . . Oh, ja, taki so ti prefriganci!

Zbor čeških delavskih konsumnih in pridobitnih zadrug se je vršil 27. junija. V češki zvezi je dosedaj 119 zadrug. V 87 zadrugah, ki so

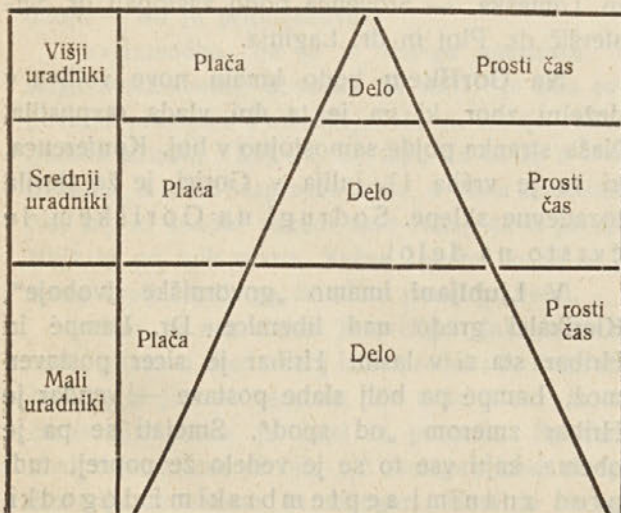
padale — je bilo v l. 1908 združenih 14.267 članov.

Usmiljenka izbežala iz reda, kjer je 17 let živela. Na Kladnu so redovnice tzv. sv. Karla Boromejskega, ki delujejo v bolnici praške rudnopske družbe. Predpostavljene pa jih tako šikanirajo, da zbeži katerakoli podrejenih le more. Tri so že zbežale, sedaj zopet ena, ki je že 17 let bila redovnica! To je „ljubezen do bližnjih“ v praksi.

Prvi socialistični kongres v Bosni se je vršil 27., 28., in 29. junija v Sarajevu. Prisostvovalo je 80 delegatov in 24 gostov, med katerimi so bili zastopniki avstro-ogerskih soc. demokratov drž. poslanca Nėmec, Skaret in sođr. Etbin Kristan, Buchinger, Dragiša Lapčević in Vilim Bukšeg. Policija se je zadržala še precej „evropejsko“, sicer je stražila delegate, da se jim ni nič hudega — pripetilo. Bila jim je namreč vedno za petami.

Ruski car misli potovati po Evropi. Socialisti vseh držav proglašujejo, da se ne sme slavnostno sprejeti poglavarja tistih, ki dannadan ubijajo na stotine najplemenitejših ljudi. Zlasti angleški socialisti so izdali ostro proklamacijo proti posetu ruskega krvnika, kakor imenujejo ruskega carja.

Kako je razdeljeno delo, kako plača in kako prosti čas med uradništvom — o tem je prinesel neki časnik sledečo risbo:

Osebna vest. Urednik časopisa «Naprej», strokovni tajnik, sodrug Anton Kristan je izstopil iz izvrševalnega odbora jugoslovanske socialno-demokratske stranke.

Iz Zagorja.

Zagorje. Odkar so novi gospodje začeli uradovati, so plače v rudniku precej slabše. V mesecu juniju je že zopet cela vrsta rudarjev zaslužila po 2 K 47 vin., da, celo 2 K 18 vin., toraj pod gosposki šiht. Ko so se ti rudarji pritožili, je pa gospod ravnatelj menil, da naj rudarji ne poslušajo raznih hujskačev i. t. d. Mož je še zmerom mnenja, da je na Ogrskem. Ali gospod ravnatelj: Zagorje je na avstrijskih tleh. Tudi veliko novega hočejo uvesti, med drugimi tudi to: da če je pri partiji kakšen rudar, ki kupuje v rudniškem konsumnem društvu in gre proč, pa pusti dolg. hočejo, da bi ta dolg poplačala partija. Tako so pri zadnjem plačilnem dnevu neki partiji odtrgali večjo svoto. Seveda so jo morali tudi takoj povrniti. Gospod ravnatelj, ali je to ogrska navada? Mislimo, da so prvič in zadnjič poizkusili to srečo, ker rudarji se ne bodo pustili dopasti kaj takega, pa naj ravnatelj še toliko strasi, da bode dobil samo ogrske rudarje. Rudarji, za vas je pa že skrajni čas, da opustite to brezbržnost in lahko-miselnost in da se oklenete organizacije.

Zagorje. Zagorski župnik je začel sedaj po volitvah postajati prav predrzen. Ni mu povsč, da so socialisti zmagali in ne ve, na kakšen način bi izbruhal svojo blagoslovljeno jezo. Nad ženskami vpije (ako je mož z nami volil), da je volil hudiče. Ako pa pride kakšen mož, ga pa zopet napade. Prav dobro mu je odgovoril neki volilec, da je volil z tistimi, ki so pomagali njegovemu lačnemu želodcu da je bolj nasičen. Kajti tudi duša je bolj vesela, ako je želodec poln. Gospod župnik, le tako naprej; prav dobro agitirate za nas, kajti ljudje vas bodo spoznali in cerkev se bode praznila še vse bolj.

Zagorje. Dolgo časa se ni upal «Slovenski Narod» svojim pristašem poročati o izidu občinskih volitev. V št. z dne 24. julija 1909 se je pa vendar po dolgem molčanju zopet oglašil. V isti številki se nam podtikava, da smo volilce, osobito rokodelce terorizirali. Da je to čisto navadna laž, se vidi iz tega, ker se ne upa povedati, katerega se je teroriziralo. Gospoda liberalna, mi nismo cel čas o volilnem gibanju razven dveh majhnih notic hoteli nič pisati o volitvah, da bi se nam ne moglo očitati, da hočemo koga terorizirati. Kako ste pa vi napravili? Saj ni bilo skoraj dneva, da ne bi pisali o volitvah vsemogoče, samo da bi begali

volilce. Kdo pa je na dan volitev bolj agitiral, kakor vi? Kdo pa je volilcu peku Juriču grozil z bojkotom na dan volitve kakor vi? Ali hočete, da navedemo še par slučajev? Najbolj smešna je pa trditev, da bi liberalci lahko dobili 70 do 80 glasov. Gospodje liberalci, ako imate res 80 volilcev za seboj, zakaj ste pa beračili okolu klerikalcev in okolu Nemcev pri rudniku? Če bi vi imeli 80 glasov, bi morali vendar preračunati, da bi potem imeli mi k večjemu kakšnih 70 glasov in klerikalci pa itak nimajo več kakor kakšnih 60. Potem bi vendar lahko samostojno nastopili ter prodrli z Bajcerjem, Flisom e tutti quanti. Tako močni ste, pa ne morete brez beračije okolu klerikalcev in Nemcev pri volitvah samostojno nastopati. Pre-drzna nad vse je pa trditev, da smo mi s pomočjo Nemcev zmagali. Za našo listo so glasovali resnično prepričani socialisti, ne pa kakšni nemški sūdmarkovci. Nasprotno je pa res, da so glasovali v III. razredu za vašega kandidata Weinbergerja pristni «deičerji», čez katere ne morete nikdar dosti zabavljati. Ali niso razni Piči, Lūni, Kifri, Presinaki i. t. d. sūdmarkovci? Pa so vendar pripomogli do izvolitve gospoda Weinbergerja. Kako pa je bilo v II. razredu? Kdo drug pa je volil gospode liberalce v tem razredu, če ne nemška južna železnica in rudniško konsumno društvo na nemško komando. Torej, gospōda, kje je doslednost? Zakaj pa niste o volilnem gibanju nič upali pisati čez sūdmarkovce? Ker ste dobro vedeli, da vam pot do njih ni težka in ste se šli poklonit istim sūdmarkovcem, čez katere sedaj pisarite in kateri so vam do šest vaših — kakor trdite — pripomogli. Verjamemo vam pa že, da je vam neljubo, razkrinkanje o beračenju pri Nemcih. Pri prihodnjih volitvah, ako bodo razveljavljene — kakor trdite sami — bomo pa videli, če se boste upali res, ker ste tako močni, samostojno nastopiti z vašimi 80 glasovi.

Seja občinskega odbora dne 22. julija 1909 ob 3. popoldne. Zapisnik zadnje seje se je prečital in vzel na znanje. Potem predlaga g. Wake (klerikalec), da se ne prepusti več virilnega glasu «Občnemu konsumnemu društvu», posojilnici, rudniškemu konsumnemu društvu, južni železnici, nasproti da se imajo prepustiti virilne glasove samo samostojnim podjetnikom, ne pa korporacijam. Župnik Roth pa predlaga, da naj se za časa obravnave te točke odstranita virilista posojilnice in konsumnega društva. Sodr. Čobal se izjavi proti predlogu župnika, k pred-

logu g. Waketa pa dokaže v smislu § 1 in 17. občinskega volilnega reda za Kranjsko, da je predlog g. Waketa smešen, citira razsodbo višjega sodišča z dne 6. februarja 1890, na kar se predlog g. Waketa z 10. glasovi proti 6 klerikalnim odkloni. Potem se priznajo virilni glasovi posojilnici, rudniškemu konsumnemu društvu, nasproti se odbijejo virilni glasovi Josipu Šwaigerju in Antonu Omerzu; o zadnjem se bo šele prepričalo, če v resnici plača toliko davka. Potem se izreče občinski odbor za razširjenje ljudske šole v Zagorju iz petna šestrazrednico in za ustanovitev paralelke na topliški šoli. Samostojni lov južne železnice se odkloni. V občinsko zvezo so se sprejeli Josip Korošec, Pavel Fritsch, Marija Strmelj, Persiču pa se je obljubilo, če doseže avstrijsko državljanstvo, da se sprejme. Podpora se da Jeri Guggenbichler 10 K mesečno, Mariji Smrekar 6 K, Mariji Dornik 6 K in potem otrokom Adolfa Kopriva 20 K mesečno do 14. leta. Pri zadnji točki za podporo so klerikalci pozabili na besedo «ljubi svojega bližnjega», ker so se posebno branili dati podporo nedolžnim otrokom.

Opomniti se mora, da je bila seja še s starim odborom, dasi je bila njegova doba že 19. maja t. l. potekla; ker pa so klerikalci vložili pritožbo proti volitvam, ki pa še ni rešena, je bila torej še seja starega odbora, kateremu pripada od naše stranke samo sodrug Čobal.

„Naprej!“ «Slovenskemu Narodu» in njegovim vernim po Zagorju ni všeč, da «Naprej» redno donša resnične vesti iz Zagorja ter s tem svetu pokazuje, kako nečuvveno lažnjiva so «Narodova» poročila iz Zagorja. Radi se torej ti gospodje pojeze nad nami, no, povedano jim bodi, da nam je čisto prav! Sodrugom našim pa priporočamo, naj se za razširitev «Napreja» še bolj zavzamejo kot doslej, tako da ne bo v Zagorju delavca, ki bi ne bil odjemalec «Napreja».

Pozor! „Slovenski Narod“ piše, da se sodr. M. Čobal ne strinja s tem, kar prinaša „Naprej“ iz Zagorja. No, povedano bodi „Slov. Narodu“, da je za nas glavno, da se strinjajo z „Naprejevo“ pisavo zagorski delavci. Dokaz temu je visoko število odjemalcev. Sodruga Čobala pa prosimo, da se izjavi, če je res kje trdil kaj podobnega. Ne verjamemo namreč „Slovenskemu Narodu“ ...

Iz Tržiča.

V nedeljo, 8. avgusta se vrši v Tržiču javen shod z dnevnim redom: Vzroki obstrukcije v državnem zboru. — Natančnejše povedo lepaki. Tovariši! Agitirajte za ta shod!

Z Dolenjskega.

Iz Št. Janža. (Dogodek, ki govori dovolj.) Dne 27. junija t. l. je sklical odbor II skupine rudarske zadruga za revir Ljubljano svojo sejo v Št. Janžu na Dolenjskem v prostorih gostilne Papež v Krmelju. Dopoldne ob 11. uri se pripelejo odborniki z vlakom na postajo Št. Janž, in sicer 3 iz Idrije, 1 iz Kočevja in 1 iz Albone. Ko jih je zagledal g. rudarski mojster Flačak, je takoj ukazal napreči voz in se je odpeljal na orožniško postajo po orožnike. Mož si je mislil, ko pridejo orožniki, jo bodo takoj morali ti socialni demokratje popihati iz Št. Janža. Seve zmotil se je. Ko je prišel določeni čas, kakor je bilo naznanjeno c. kr. revirnemu uradu v Ljubljani, se je začela seja. Povabljeni so bili na to sejo rudarske zadruga tudi od krajevnega odbora delegatje in še par drugih zaupnih mož rudarjev iz Št. Janža. Načelnik rudarske zadruga Tomaž Filipič je otvoril sejo. Kar prideta dva orožnika pred gostilno in vprašata po načelniku, da naj pride ven. Na to gresta res načelnik in eden odbornikov k orožnikom. Orožnika vprašata: ali imate res javni ljudski shod. Odgovor se je glasil, da ima le odbor II. skupine svojo sejo v zmislu svojih zadružnih pravil; take seje so tajne. Orožnika se zadovoljita z odgovorom in mirno odkorakata, ker sta razvidela, da nimata ničesar opraviti pri takih sejah. Ko pa je bila seja že končana, pride g. rudarski mojster Flačak v gostilno. Načelnik T. Filipič ga poprosi, naj dovoli, da bi smeli delegatje ogledati rudnik in njegove naprave. Gosp. Flačak pa je postal kar nervozen in je začel nad načelnikom Filipičem vpiti: „Vi, vi, ki ste prišli hecat rudarje,“ vi, če ste imeli kaj poštenega v mislih, morali bi naznaniti, da pridete! Dobili bi v pisarni prostor za sejo. Tudi jaz bi se je udeležil. . . Načelnik Filipič ga opozori, da je to stvar zadruga, kje bo seja in kdo bo navzoč ter ga poprosi, naj se modreje zadrži. To pa je gospoda Flačaka tako razkačilo, da je odbornika Krakerja iz Kočevja kar po roki udaril v silni besnosti, ki se ga je polotila. Le dostoj-

nosti odbornikov se mora zahvaliti gosp. Flačak, da ni prišlo do kaj hujšega. (Seveda vstop v rudnik ni bil odbornikom dovoljen.) Ko ga je načelnik Filipič dalje opozoril, da je njegovo vedenje proti odboru rudarske zadruga nedostojno in da bo to takoj naznanil revirnemu uradu, se je g. Flačak zavedal, da je bilo njegovo postopanje skrajno nespametno.

Odbor rudarske zadruga je vse to tudi naznanil revirnemu uradu. Radovedni smo: kaj se bo ukrenilo. . .

(Opomba uredništva. Iz tega dopisa jasno razvidi vsak, kako žalostne razmere morajo biti v Št. Janžu, kajti tako postopanje in taka olika, kakor jo je izkazoval g. rud. mojster, govori res dovolj. Ubogi rudarji! Da ni dovolil odbornikom rud. zadruga vstop v jamo, je seve zopet jasen dokaz, da bi bil že skrajni čas uvesti rudarsko inšpekcijo, ki bi morala biti v rokah delavstva. Št. Janškim rudarjem pa bodi vse to v opomin, da je prva potreba: dobra organizacija!)

Iz idrijskega okraja.

Gostinčar v Idriji. Dne 10. m. m. je imel zopet mali Jože zakotni shodek pri Didiču. Med navzoče provizioniste, čuke, paznike in branjeve je šlo na shodek tudi kakih deset socialnih demokratov in med njimi tudi sodrug Straus, da je bilo skupaj vseh okoli 80 do 90 ljudi. Veliki Sloven Gostinčar je stal med gručo na stolu in razlagal — dobrote, ki jih je dosegel za Idrijo v državnem zboru. Najprvo je povedal, da hoče vreči sedanjo vlado, ker je protislovanska. Potem je povedal, da so poslanci S. L. S. edini tisti, ki so pribojevali splošno volilno pravico. Dosegli so podržavljenje idrijske realke, kar bi se brez te stranke nikdar ne bilo doseglo. Skušali so tudi starostno zavarovanje napraviti, pa ni še prišlo na vrsto. Ravnotako tudi ni bilo mogoče doseči rudarskega varstva, dasi so se poslanci S. L. S. jako trudili. Tudi za provizioniste se je mož jako trudil, ali tem vlada ne more zvišati provizije, to more le cesar sam storiti, kakor stori pri ministrih. Minister ima 8000 K plače, če pa prosi, mu jo cesar zviša na 16000 K ali pa še več. Ravno tako je s starimi provizionisti v Idriji. Prositi bo treba, pa se bode čez dve ali tri leta tudi nekaj doseglo. Socialni demokratje so klečeplazci vlade; hočejo pooblastilni zakon, ki je čisto brez pomena. Take in enake reči je kvasil možicelj eno dobro

uro. Prosil je milo, naj se izreče zaupnico poslancem S. L. S. ter vabil na pristop v klerikalno organizacijo, rekoč: Poglejte v Zidanem mostu je imela socialno-demokrat. organizacija železničarjev 160 članov. Ko smo tam ustanovili našo organizacijo, nimajo socialni demokrati nobenega več. In poprej je bilo vse tako divje, zdaj pa je vse mirno in izobraženo. V Idriji tudi lahko tako napravite, saj se ni treba tako sramovati, če se presedla iz socialno-demokratskega tabora v naše organizacije. Mož je mislil, da ima samo njegove backe, ki bodo zvesto pogoltnili pometakeve smeti. Ali motil se je, takoj se oglasi k besedi sodrug Straus, izpodbi je z dokazi laži, ki jih je trosil Gostinčar ter protestira proti temu, da se blati socialna demokracija ter imenuje divjake one ljudi, ki so v soc.-dem. organizacijah. Zavrne sramotne primere ubegih provizionistov z ministri, ki imajo protizakonito pripoznane svote namesto 8000 K po 16.000 K in bivši minister Gesman, vodja klerikalcev, pa celo 24.000 K. Nato je skušal z zavijanjem ugovarjati Gostinčar ter konečno ves hripav kričal: «Socialni demokrati hodijo s krivimi hrbti pred vlado». Kar ni mogel Gostinčar, je skušal popraviti Oswald, rekoč: «Jaz ne bom govoril o tisti visoki politiki, samo prosim, da se zahvalimo našim poslancem za njih delo, ker drugače bi ne bila realka podržavljena.» Tudi Arko je zagovarjal Gostinčarja, kar je mogel. Konečno je moral prositi za zaupanje S. L. S. še Kavčič, na kar se je to z glasovanjem «potrdilo». Shod je trajal od 9. do pol 12. ure zvečer. Druge nesreče ni bilo.

Zahvala. Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija izreka svojo najtoplejšo zahvalo gospodu Štefanu Rejcu, posestniku v Doleh štev. 8, ki je pristopil kot ustanovnik z zneskom 100 kron.

Kaj bode z javno čitalnico? Tako se povprašuje vedno močnejše od napredkaželjnih občanov. Odgovor na to pa nobeden ne more dati. Rekurz, ki so ga klerikalci s pomočjo raznih devic in cerkvenih ustanov skupaj skrpucali, še do danes ni rešen. Naša sl. vlada je klerikalna, zato tudi tako dela, da bode čas za zidanje prešel. Poslopje bo zopet eno zimo brez strehe razpadalo. Hudobna Oswaldova politika je kriva, da ima občina trikratno škodo: 1. ker zidišče razpada, 2. ker se od prostorov, ki bi bili služili ljudstvu v korist, nič ne dobi, 3. ker bode občina primorana plačati na

podlagi tožbe, katero misli vložiti narodna čitalnica, odškodnino. To je res pravo gospodarstvo v korist občine. Tako morajo delati res le ljudje, ki so čisto duševno in gospodarsko propadli in gredo le slepo za popom, ki mu ni mar nič drugega, kot lastni trebuh in nikdar polni žep.

Pozor, rudarji! Klerikalna politika v državnem zboru je dosegla to, da kmalu ne bo vsled draginje več mogoče eksistirati. Potreba bo torej zopet pričeti gospodarski boj za izboljšanje plač. Ako se hoče imeti dober uspeh, treba je najpoprej trdne stanovske organizacije. Vpišite se torej, predno se boj prične, vsi v «Unijo avstrijskih rudarjev»! Vpisuje se vsako nedeljo od 9. do 10. ure v društvenih prostorih.

Na resolucije, stavljene po krajevnem delavskem odboru na rudniško ravnateljstvo glede razmer v severno-zahodnji jami, 8. razreda dekliske ljudske šole, regulacije učiteljskih plač ter razpisa službe učnih moči na erarični ljudski šoli še do danes nismo dobili odgovora. Prosimo torej!

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija ima oddati v učna mesta pri rokodelskih obrtih 11 dečkov, ki so zadostili šolskim dolžnostim in izpolnili 14. leto. Izmed teh želi 6 dečkov se učiti ključavničarstva, 2 vrtnarstva, 2 mizarstva in 1 kleparstva. P. n. obrtniki, zlasti oni, ki rabijo vajence v omenjenih strokah, se tem potom prosijo, da se obrnejo na imenovano društvo, ki hoče radevolje posredovati in ustreči vsaki želji v tem oziru.

Spodnja Idrija. Ni dolgo, kar je umrl naš g. župnik Juvan, ki mu je bila izročena po rajnem Vončinu (Plečnikarju) svota 1000 kron — za katero se ima brati najprej 20 maš — za ostanek pa popraviti po potrebi cerkev. Kakor čujemo, pa se zdaj zahteva, da bi občina popravila cerkveno streho, na občinske stroške. Kje je torej 1000 kron? Morda so se porabile ob priliki pogreba rajnega župnika? To so res čudna pota božja! Kajne, gosp. Oswald, rekurza bo treba in dež. odbora?

25 letnico svojega obstanka je slavilo «Delavsko bralno društvo v Idriji» dne 25. m. m. V ta namen izdala se je tudi knjižica, v kateri je čitati pod naslovom «Delavsko vprašanje» imena raznih mož, ki imajo po mnenju poročevalca ogromne zasluge za izboljšanje gmotnih razmer idrijskega delavstva. Človek bi pričakoval, da bode ob 25 letnici obstanka društva čital nekaj, kar

bode zgodovinske važnosti za društvo samo glede delavskega vprašanja. Ali tega v poročilu ni, društvo nima kot tako nobenih zaslug. Pač pa opisuje in slavi poročilo po stari liberalni navadi posamezne nekdanje poslance in voditelje liberalne stranke kakor Stegnarja, Ferjančiča, dr. Majarona i. t. d., ki imajo po mnenju avtorja velikanske zasluge pri idrijskem delavstvu. Če je res tako, potem je bilo društvo samonasebi mrtvo? Čemu potem ob 25 letnici društva slaviti posameznika? Iz nadaljnjega poročila je razvidno, da je to društvo »društvo za zabave«, ki se je v dobi 25 letnega obstanka pečalo največ z glasbo, petjem in veseliciami. Priznamo pa, da je bilo posebno za preteklo čase precejšnjega izobraževalnega pomena. Priznal pa nam bode tudi poročevalec sam, da v današnjih časih, ko se je delavstvo dvigalo iz duševne melanholije kolikor toliko, čuti tudi večje potrebe za duševni in telesni razvoj. To, pa se doseže le tedaj, ako je delavec gmotno vsaj času primerno plačan za svoje delo. Da se to zgodi, treba pa je predvsem delavstvu gospodarske ter strankarske neodvisnosti. In tega pa društvo, v kojih so združeni vsi sloji, ne more dati in tako društvo je tudi »Delavsko bralno društvo«, v kojem so združeni vsi sloji iz meščanskih in uradniških krogov. Naš namen ni, se pečati nadalje s tem poročilom. Omeniti nam je le še nekaj iz slavnostnega govora, ki ga je imel v imenu »Sokolov« občinski tajnik J. Novak pred mestno hišo, pri vsprejemu tujih gostov, katerih pa ni bilo veliko; pač je radovednost prignala ogromno domačega delavstva, da sliši kaj se bo govorilo. Govor g. Novaka je bil naravnost izzivalen. Mož je trdil, da je »Delavsko bralno društvo« pionir, ki je dvignilo idrijskega rudarja iz gmotne bede, ter da je edino zasluga tega društva, da se je idrijsko delavstvo povzdignila na to stališče, kar ima danes. S takimi samohvalnimi govori bi se bilo dalo naše delavstvo še pred 15 leti krmiti, ne pa več danes, ko vsak pošten delavec pripozna, pa naj bo te ali one politične stranke, da je idrijskega rudarja, gmotno in gospodarsko povzdignilo edino strokovna organizacija, s katero je socialna demokracija zdramila 400 let stradajočega idrijskega rudarja, dasiravno je zadnja za 10 let mlajša kot »Bralno društvo v Idriji«. Pripomniti moramo še, da ima naše delavstvo še v trdnem spominu žalostno preteklost: kako je nastopila v raznih delavskih bojih tista gospoda, ki tvorijo danes v »Delavskem bralnem društvu« večino, in ki go-

vori danes o pionirjih! Zato pa se tudi ni bilo čuditi, ko so rudarji bili ogorčeni nad tako govoranco. In le miroljubnosti ter omiki naših rudarjev se je zahvaliti, da ni po lastni krivdi govornika splavalo po vodi slavlje, za katero se je delalo toliko propagande. Svetujemo torej gospodom, le ne oživljati preteklosti, ki je žalostna, da je joj...

Socialistično društvo »Naprej« v Idriji priredi dne 18. avgusta t. l. v pivarni pri »Črnem orlu« v Idriji ljudsko veselico. Spored: Godba, šaljiva pošta in ples. Vstopnina 20 vin. za osebo. Začetek točno ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Pozor, občani! Javni ljudski shod se vrši v soboto, 7. t. m. ob 9. uri zvečer v pivovarni pri »Črnem orlu« v Idriji. Dnevni red: Namen in pomen obstrukcije v državnem zboru. Poroča sodr. A. Kristan iz Ljubljane. Pridite vsi!

Vsem članom rud. društva se naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 8. t. m. ob 9. uri dopoldne v prostorih rudarskega društva v Idriji društveni shod z dnevnim redom: 1. Razprave o »Unijskem« predlogu glede zvišanja članskih doneskov. 2. Volitev poslancev na revirno konferenco. 3. Slučajnosti. Ker je shod velike važnosti, se prosi člane, da se mnogobrojno udeležijo.

Iz ljubljanske okolice.

Konec sreče največjega sovražnika delavske organizacije. Posestnik pivovarne, g. Kosler v Sp. Šiški, je bil eden največjih sovražnikov delavskih organizacij. Posebno srdito je sovražil »Zvezo pivovarniških delavcev«. Vsak delavec, katerega je usoda prinesla v Šiško in ki je bil primoran stopiti pri Koslerju v delo, je moral najprej izjaviti, da ni član nobene delavske organizacije, obenem se je z lastno-ročnim podpisom moral zavezati, da dokler bo vposlen v Koslerjevem paradižu, tudi k nobeni delavski organizaciji ne pristopi. Posledice za delavce, ko jih je Kosler oropal njihove koalicijske pravice, so bile seve sramotno nizke plače, naravnost mizerne delovne razmere, slabo ravnanje z delavci in kar je pri takih razmerah naravno, velika menjava istih. V pravem smislu besede je bila Koslerjeva pivovarna golobnjak, v kateri so delavci prihajali in ga po kratkem času, ko so vse tam vladajoče dobrote poizkusili, s kletvijo na ustnicah zopet zapuščali. Pred tremi leti so v pivovarni vposleni delavci, z ozirom na

popolnoma nezadostne plače, ki v tem podjetju, vzlic rapidno naraščajoči draginji, niso bile že tekom 16 let prav nič izboljšane, stavili g. Kosslerju jako minimalne zahteve, ki bi jih bil vsak drugi delodajalec, ki količkaj razume delavsko življenje, koncediral. Kossler pa je zahteve, ki so imele bolj obliko prošnje, kratkomalo odklonil in je v nedosegljivi ošabnosti vsako obravnavanje onemogočil. Na ta način je pognal delavce v stavko. Vsled Kosslerjevih mahinacij in vsled sramotnega počenjanja slovenskih narodnjakov, ki so šli Kosslerju takrat v vsem na roko, je bila stavka za delavce izgubljena in g. Kossler je lahko naprej vladal v svojem podjetju po mili volji. Seve temeljito se je vrezal, kajti, napravil je račun brez konsumentov. Delavstvo kot glavni njegov odjemalec mu je dalo odgovor s tem, da je jelo bojkotirati njegovo pivo. Ker je organizirano delavstvo na Kranjskem skoraj izključno slovenske narodnosti je Kossler, v nadi da bo razpečaval svoj izdelek med Nemci, začel igrati vlogo velikega nemškega narodnjaka. Prišli so septemberski dogodki. „Slovenski Narod“ je začel agitirati za Aurovo pivo proti Kosslerjevemu. In Kossler je izgubil teren. Nekdaj lepo procvitajoče podjetje je prišlo na boben. Kosslerjevo pivovarno je sedaj prevzela podružnica Avstrijske kreditne banke v Ljubljani in hoče isto po priklopitvi še nekaj drugih pivovaren (Aurove, mengeške, vrhniške) dati v red in pravi obrat. Upati je, da bo nova posestnica, hoteč dati podjetju zdravo podlago, stala na stališču da se tudi delavcu mora dati prilika da živi in da se ga ne sme z nepotrebnimi sredstvi zatirati. G. Kossler je živa priča in svarilo vsem onim, ki si domišljujejo da se dá delavstvo z brutalnimi sredstvi zatreti. Kdor hoče biti deležen njegove usode, naj hodi za njim. Upamo pa, da se bo vsakdo popreje premislil.

Z Viča. Klerikalci se poslužujejo vseh sredstev, samo da bi škodovali tistim ki ne trobijo v njih rog. Najbolj privatne in najbolj intimne stvari niso jim svete — vse zavlečejo v blato. Pfuj — ta banda! — Trn v njih ogavni peti je glinška prodajalna „Konsumnega društva za Ljubljano in okolico“. Vse mogoče poskušajo, samo da bi ji škodovali. Seveda je vse zama! Glinjsko delavstvo pač dobro ve, da so imeli klerikalci že deset let v Ljubljani svojo štacuno, pa se niso sploh brigali za Glince in nje kon-

sumente. Ko so pa delavci napravili svojo prodajalno, so začeli tudi klerikalci delati za svojo! Ko bi pa naše ne bilo, bi pa tudi klerikalci pustili Glince s svojo prodajalno v miru!

Z Jesenic.

Kako grozno bôde naš na-predek klerikalce, kažejo preobila dejstva. Vse naokrog stikajo in vlečejo na ušesa, pa le ne dobe nič, da bi mogli podtakniti socialnim demokratom. Ker jim pa tako slabo gre vohunstvo, so pa začeli kar lagati. Si pač mislijo: saj naši backi verjamejo tako vse, kar prinese Gostinčarjeva cunja «Naša Moč». Gospoda klerikalna! Mi še nikdar nismo pisali o vašem konsumu — a pardon, saj je naš tudi; da, da, gospodje, socialistov je povsod dovolj, da celo v katoliškem društvu se že pojavljajo. Saj še ni dolgo, ko nam je tožil član omenjenega društva, da je spoznal, da mora z nami, če hoče res delati v prid delavski stvari.

Glede napadov na naše osebe v «Naši Moči» vam pa povemo, da na lažnive falotarije ne odgovarjamo. Denuncirati zna vsaka šema. Le pridite na dan z osebami o izgubljenem denarju za konsum, potem se pa drugače pomenimo.

Piscu zlobnih vrstic na naš bodoči konsum pa povemo, naj se raje briga za svojega bolnega očeta, ki trpi pomanjkanje. Nimamo še konsuma, pa ga že tako nesramno napadajo. Kako jih mora to boleli. Z otvoritvijo konsuma boste dobili zausnico, ki jo boste težko preboleli.

Dve leti je že, kar sede naši slovenski klerikalni poslanci v državnem zboru. Danes imamo parlament zaključen. V kot so vrgli starostno zavarovanje. Niso jim mar potrebe siromašnega ljudstva. Da je pa zaključen, so vzrok dr. Šuštersič, Krek in Companija

sl. Zaga II, V 1161, 5:91 V.

Priporočamo našim gospodinjam pravi: **FRANKOV:** kavni
pridatek iz zagrebske tovarne.

bella. Jeseniški delavci, v boj proti tej protidelavski klerikalni gardi!

Kako milo joka in zdihuje «Slovenec» v Jeseniških novicah z dne 24. julija zaradi našega napredka. Da, da, gospodje, časi klerikalne strahovlade so minuli in poskrbeli bodemo, da se ne vrnejo nikdar več. Tudi o železničarski prometni zvezi deklamira in lamentira dopisun, o jej! Za počt.

Izpustili smo pomotoma pri objavljenju gostiln že dve, ki sta naročene na naše časopisje, namreč «Hotel Kolodvor» in «pa» «Tovarniška restavracija». Tako imamo deset gostiln, ki so naročene na naše časopise, kar pomeni pač veliko za Jesenice. «Naša Moč» se seve hudo jezi, in pravi da bo objavila gostilne, ki so naročene na «Našo Moč», pa se ne upa, ker bi bila to sramota za klerikalce. Saj imajo komaj dve in še iz teh bo kmalu izfrčala «Naša Moč».

Odgovor! Prejeli smo in priobčujemo: Pred kratkim časom se je zaletela zopet «Naša Moč» v naš konsum, ki bo šele ustanovljen. Mi temu listu lepo častitamo, ker ima tako dobrega proroka na Jesenicah. Ne zdi se nam vredno, da bi na proroke odgovarjali, navedemo pa le od vašega «katoliškega» konsuma nekaj iz preteklosti: Že več kot 7 let je, od kar je imel vaš konsum nekega mesarja, ki je pa bil po svojem poklicu le mizar. Seveda je imel veliko zaupanja, tako da vam je naredil precej pufa. In dolgih sedem let je preteklo, kar na enkrat začnejo vpraševati delavce, oziroma ude konsumnega društva, ali so še res dolžni za meso, ki so ga jemali od mizarja, a pardon od konsumnega mesarja. Kako začudene in resne

obrazje so začeli ti kazati, ko slišijo, da imajo še tako stare dolgove, ki se zanje vedeli niso. Mi poznamo nekatere teh prav dobro in vemo, da so poštenjaki ter brez vsakega dolga. No, pa vsaj še celo mrtvi dolgujejo, ki že po 3 leta v hladni zemlji počivajo. Nikar torej ljubi «kristjani katoliški» ne skrbite za nas; skrbite le zase in za svoje društvo, da ne bo treba šele po dolgih letih račune poravnati!

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, čistilnice, preše za sadje i. t. d.?

Edinole pri:

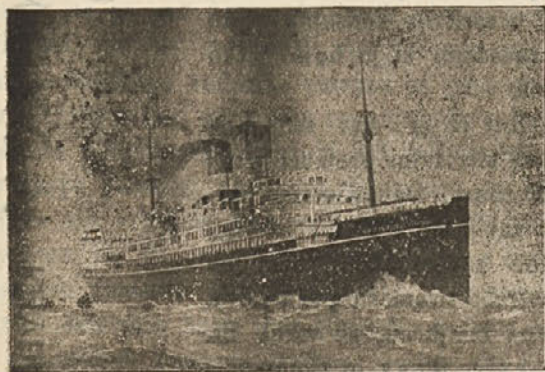
12-11

FR. STUPICA

v Ljubljani * Mar. Terezije cesta števil. 1 :: Valvazorjev trg števil. 6

in zakaj? Zato, ker so dotični stroji iz najboljših tovarn sveta, najbolje sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo tvrdko pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, traverz, železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

Najnovejši in najhitrejši brzoparnik
Martha Washington
24-8 vozi čez Ocean samo 6 dni.

Austro - Amerikana:

TRST

New-York
New-Orleans
Buenos Ayres
Argentinijska
Rio di Janeiro.

Vozne liste za potnike in izseljence prodaja:

SIMON KMETETZ

Ljubljana, Kolodvorske ulice 26.

Pozor!

Kdor želi imeti dobro uro, naj jo zahteva z znamko „Union“ ker te ure so najbolj trpežne in natančne, 4 dobe se pri:

19—10

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani
delničar in zastopnik švicarskih
tovarn „Union“ v Blelu in
Genovi.

Ceniki zastonj in poštne prosto.

Iščeta se dva vajenca

ki bi se hotela učiti

== pekovske obrti. ==

Predpogoj poštenost. Idričani naj se oglase pri **g. Fany Zudermann v Idriji**, kje se natančneje izve. Drugi naj pa povprašajo pri uredništvu „Napreja“.

2—1

Delavci, čitatelji! Podpirajte tvrdke, ki se priporočajo v „Napreju“.

Kašelj.

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeno olajševajoče in zelo okusne

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko: „Tri jelke“. — Zaloga pri

Danielu Pircu, lekarnarju v Idriji.

Svoji k svojim!

Vsem delavcem in delavkam občine Moste in drugod se priporočam za vsa dela, ki spadajo v čevljarstvo stroko. Vsak bo pri meni prav izborno postrežen; delam solidno in po zmerni ceni.

FRANC PIPAN

čevljarški mojster

Moste pri Ljubljani.

10 zapovedi za zdravje

24—17

:: lično tiskane, vpošlje poštne prosto in zastonj ::

lekarnar Trnkoczy v Ljubljani.

Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

: Restavracija „pri Levu“ :

Marija Terezija cesta štev. 16

— se priporoča. —

6—5

Beti Kos, restavraterka.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana

Prešernove ulice štev. 9

12—10

priporočata v največji izberi po najnižjih cenah

obleke za gospode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za gospode in dečke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila

L. MIKUSCH.
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Proda se

hiša v Idriji pod gorami. Vpraša se v «Občnem konsumnem društvu» v Idriji.

Krasne pomladanske novosti

priporoča 24—10

prva in edina slovenska modna trgovina za gospode

Engelbert Skušek

LJUBLJANA

Mestni trg šte. 19

I. TERDAN, Ljubljana

Križevniške ulice šte. 12

sobni in napisni slikar, pleskar in likar

se najljudneje priporoča. 12—10

ANTON BAJEC * umetni in trgovski vrtnar

v Ljubljani :: Pod trančo 24—16

:: Cvetlični salon, izdeluje šopke, vence s trakovi. ::

Vrtnarija na Karlovski c. 2. - Zunanja naročila točna.

: TELEGRAM! :

Podpisani si dovoljujem slavnemu p. n. občinstvu
uljudno naznaniti, da sem prevzel od gospoda
Josipa Šepetavca v Idriji

trgovino z mešanim blagom

t. j. špecerijski, železninski, ga-
lanterijski oddelek in trgovino z
deželnimi pridelki

ter bodem isto in sicer še v večjem obsegu
:: kot je bila doslej, nadalje vodil. ::

Ker upam, da mi bo mogoče slav. občinstvu
kar najbolj ugodno postreči, se zato naj-
topleje priporočam za mnogobrojni obisk
s spoštovanjem

4—1

Fran Demšar.